

sub certis verbis stola et cetera euangelij. que res et verba sunt huius sacramenti substantialia. cetera sunt de solemnitate. **H**oc autem stolam accipit. quod euangelium quod per christi iugum figuratur lecturus est. **H**oc officio videtur qui corpus et sanguinem christi discrete dispensat. et qui ad orandum et vigilandum sui exemplo alios hortatur. **X**pus vero hoc officium exercuit quando post cenam sacramentum corporis et sanguinis sui propriis manibus discipulis dispensauit et iterum quando apostolos hortatus est ad orandum dicens. vigilate et orate etc. **E**t quando euangelium predicauit.

De Sacerdote.

Sacerdotalis ordinis institutio a veteri lege exordium sumpsit. **D**ominus namque legitur precepisse moysi. **A**pplica inquit fratrem tuum aaron ad te cum filiis tuis de medio filiorum israel. ut sacerdotio tibi assignetur. **V**ixit ergo moyses aaron in maiorem sacerdotem filios vero illius in minores. **V**nde propheta inquit. **M**oyses et aaron in sacerdotibus eius. id est primi et summi inter sacerdotes fuerunt. ipse tamen moyses prior fuit quam aaron ordine. et maior administratione. hinc est quod moyses illum instruebat et tanquam maiorem redarguebat. sed quo ad consecrationem sacerdotalem pares fuerunt. **M**oyses autem non offererat hostias. sed solum vota pro populo. **A**n te legem etiam sacerdotes fuisse leguntur. **V**nde melchisedech iustus sacerdos dei altissimi legitur existisse. cui decimas ex omnibus spolijs abraham tanquam sacerdoti persoluit. **E**rant autem multi minores sacerdotes quos cananeos communiter appellabant et vnus erat summus sacerdos quem vocabant specialiter arbarechum. **S**ed et dauid viginti quatuor summos sacerdotes instituit. sebecim de eleazar. et octo de ythamar. quibus tamen omnibus vnum precepit. quem statuit principem sacerdotum. et singulis per sortem vicis sue diuisit hebdomedas. quarum octaua peruenit abie. de cuius genere zacharias pater iohannis baptiste descendit. **I**n nouo quoque testamento christus maiores et minores sacerdotes constituit. videlicet. xii. apostolos. et lxxij. discipulos. per apostolos electos quos premittebat binos in omnem ciuitatem et locum quo ipse erat venturus. **S**icut enim deus per moysen summos pontifices regendis populis in lege prefecit. et ad eorum societatis et operis adiumentum sequentis ordinis viros et secundae dignitatis elegit. **N**am in eleazaro et ythamar filijs aaron paterne transfudit plenitudinis abundantiam ut ad hostias salutes et frequencis officij sacramenta ministerium sufficeret sacerdotum. **E**t sicut in heremo per lxx. viros prudentum mentes moysi spiritum propagauit. quibus ille vnus in populo innumerabiles multitudines facile gubernaret. **S**ic et christus apostolis suis discipulos addidit. quibus illi totum orbem sanctis predicacionibus repleuerunt. sicut hec et alia in pontificali subordinatione sacerdotis habentur. **A**postolorum itaque vices maiores obtinent sacerdotes. id est episcopi qui dicuntur summi

discipulorum vero minores. id est presbiteri. **P**etrum autem quasi in summum elegit. ei pre omnibus claves regni celorum tradens. et ipsum pre ceteris ponens caput et fidei fundamentum inquit. **T**u es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. iuxta illud prophete. **P**ro patribus tuis nati sunt tibi filij etc. **A**postoli vero episcopos presbiteros et leuitas ordinauerunt. sicut in proximo huius partis dictum est. **S**acerdotes ergo sunt successores lxx. viros quibus dominus moysi spiritum propagauit et lxx. discipulorum. sicut episcopi sunt vicarij moysi et apostolorum. **C**eterum secundum Hieronymum presbiter grece. laime senior interpretatur non modo pro etate vel decrepita senectute. sed propter honorem et dignitatem quam acceperunt. **S**enectus enim venerabilis est. et cani sunt sensus hominis. **V**nde et dominus inquit ad moysen. **C**ongrega mihi lxx. viros de senioribus israel quos tu nosti quod senes sint populi et magistri. **P**resbiter quoque secundum Hieronymum. nomen est etatis. episcopus vero dignitatis. **P**orro sicut in libro Numerorum legitur moysi precipitur ut eligat presbiteros. id est seniores. **V**nde in puer. dicitur. **G**loria senum est canities. hec vero canities sapientiam designat. de qua scriptum est. **C**anities hominum prudentia est. **S**umque nongentis et eo amplius annis ab abraham usque ad abraham vixisse homines legimus. nullus alius primus appellatus est presbiter id est senior nisi abraham. qui multo paucioribus annis vixisse conuincitur. **N**on ergo propter decrepitam etatem. sed propter sapientiam presbiteri nominantur. **H**inc est quod illi duo iudices qui falso iudicauerunt susannam presbiteri vocati sunt. qui autem presbiteri nunc nuncupantur. olim principes populi ut chore bathan et abyrion. vel magistratus aut magister templi ut nichodemus et gamaliel dicebantur. **D**icitur autem presbiter quasi alij viuendi preces iter. vel preces tearum. videlicet populo de exilio mundi ad patriam parafisi. **D**e presbitero etiam dicitur sub titulo. de episcopo **S**acerdos vero antistes dicitur est quia ante stat et supra se nullum in ecclesia habet. **D**icitur quoque sacerdos a sacrificando quia consecrat et sanctificat. **V**nde etiam dicitur sacerdos quasi sacra dans vel sacer dux. ut ait bedae. **G**regorius in pastorali li. i. c. xvij. **S**acerdos etiam dicitur iusticie cultor iuxta illud. **C**uius merito quis nos sacerdotes appellat. **I**n plerisque locis sacerdotes capellani vocantur. **M**ag antiquitus reges francie ad bella procedentes cappam beati martini secum portabant que sub quodam tentorio seruabatur. quod ab ipsa cappa dictum est capella. et clerici in quorum custodia ipsa capella erat. inde capellani dicebantur. et consequenter ab illis ad cunctos sacerdotes nomen illud in quibusdam regibus est transfusum. **S**unt etiam qui dicunt quod antiquitus in expeditionibus in tentorijs fiebat domucule de pellibus caprarum superiecte. in quibus missae celebrabantur. et inde capelle nomen tractum est. **S**acerdotes vero gentiliu flamines dicebantur. sicut in proximo huius partis dictum est. **P**resbiteri vices gerunt edificij qui apud gentiles fuisse noscuntur. **S**ane secundum canonicam traditionem presbiter cum ordinatur episcopus